

Drierijige rooier is de nieuwe vierrijer

Een vierrijige aardappelrooier is bij een rijafstand van 90 cm al snel te breed voor transport over de weg. Vandaar dat fabrikanten de vierrijers in Frankrijk vaak op de markt brengen als drierijer. En dan kunnen de machines wel weer gewoon over de weg. Een impressie van Potato Europe 2012 in het Franse Villers-Saint-Christophe.

Het jaarlijkse feestje voor de West-Europese aardappelsector, Potato Europe was dit jaar in Frankrijk, in Villers-Saint-Christophe. Op een terrein van 40 hectare waren meer dan 250 exposanten aanwezig om hun producten te tonen: van aardappelveredelaars tot fritesfabrikanten en van fabrikanten van gewasbeschermingsfabrikanten tot machinefabrikanten. Centraal op Potato Europe staat altijd de rooidemonstratie. Dit jaar waren er tien rooimachines aan het werk te zien. De afgelopen jaren waren vierrijers de grote publieks-

trekkers. Maar in Frankrijk, waar veel telers hebben gekozen voor een rijafstand van 90 cm, zijn vierrijers al snel te breed voor op de weg. Vandaar dat veel fabrikanten tevorschijn kwamen met drierijers. Of preciezer: machines die in Nederland als vierrijer verkrijgbaar zijn, worden in Frankrijk als drierijer verkocht.

Kwatro

Zo demonstreerde de Belgische fabrikant AVR op prima zevende aardappelgrond onder meer de getrokken drierijige Apache-wagen-

rooier die enkele weken geleden op de Aardappeldemodag in Westmaas nog als getrokken vierrijer was te zien. Ook de Dewulff Kwatro was in Frankrijk als drierijige zelfrijdende bunkerrooier te zien. Toch waren er ook drie 'echte' vierrijers: de Grimme Tecatron 415, de Puma van AVR en de Pouchain. In de stands was er verder veel pootmachine-nieuws: sommige machines waren echt nieuw, andere waren alleen voorzien van een nieuw kleurtje, omdat ze inmiddels door een ander bedrijf op de markt worden gebracht.

▲ Bij de jaarlijkse aardappelmanifestaties Potato Europe gaat altijd de meeste belangstelling uit naar de rooidemonstraties. Nagenoeg alle veredelaars, verwerkers en machinefabrikanten die er toe doen, waren present. Hoewel? Ploeger, de Nederlandse fabrikant van zelfrijdende vierrijers was niet met een rooier aanwezig. De fabrikant kon niet op tijd een machine leveren op een rijafstand van 90 cm.

▲ De Duitse machinefabrikant Grimme liet de GB 330 zien: een getrokken drierijige snarenbedpootmachine die de aardappelen niet in ruggen maar in een bed poot. Op het bed van 1,80 meter breed staan de rijen 42 cm uit elkaar. Groot voordeel van de beddenplanter is dat je per vierkante meter meer poters kunt planten dan op twee rijen. Daardoor groeien de knollen gelijkmatiger en stijgt de opbrengst in de goed verkoopbare pootgoedmaten, aldus Grimme. Overigens kan het middelste pootelement ook worden uitgeschakeld. Probleem bij de beddenteelt is altijd om voldoende grond op de poters te krijgen, erkent Grimme. Maar de fabrikant claimt dat dit probleem is overwonnen met het zogeheten DLG Board.

▲ Frezenfabrikant Baselier uit Steenberghe heeft een poot-freescombinatie gebouwd. De fabrikant heeft daarvoor een Wifo-pootmachine – net als Baselier een bedrijf dat onderdeel uitmaakt van de APH-holding – achterstevoren bovenop een volveldsfrees gebouwd. De combinatie die bedoeld is voor gebruik op lichte grond spaart de teler een werkgang en dus brandstof uit. De machine freest eerst de grond over de volle breedte. Boven de frees zit de 2 ton grote voorraadbak. De hydraulisch aangedreven pootelementen hebben achterstevoren een plek gekregen achter de frees. Na de schijven volgt nog een anaardkap die de definitieve ruggen vormt. Deze kap ontbrak overigens op de getoonde machine.

▲ De Britse machinefabrikant Standen Pearson demonstreerde in Frankrijk de getrokken tweerijige wagenrooier T2. De machine beschikt over een eigen hydraulisch systeem dat wordt aangedreven met de aftakas. Opvallend is dat de machine in plaats van diabolrollen is uitgerust met slappe rubberbanden voor de instelling van de rooidiepte. Na de graaf- en de vrij steile opvoerketting komen de aardappelen terecht op de Omega-separator, een bewezen techniek met een set grote rubberen rollen met een spoed die worden afgewisseld met kleine niet aangedreven rubberen rollen. Om ook in natte percelen goed vooruit te kunnen, is de machine uitgerust met hydraulisch aangedreven wielen.

▲ Begin dit jaar nam AVR de aardappelpootactiviteiten over van Underhaug/TKS. En vandaar dat AVR nu de getrokken AVR Underhaug pootmachine kon tonen. Het gaat niet om een nieuw model, maar om de 3745 die al enige tijd als Underhaug-machine op de markt was. De machine wordt op de markt gezet als machine voor telers die eigenlijk voldoende areaal hebben voor een zesrijer, maar die een vierrijer preferen – bijvoorbeeld omdat ze de aardappelen met een vierrijer rooien. De 3745 heeft een bunker van 5 ton en de pootelementen worden hydraulisch aangedreven. Met een rijsnelheid van 10 km per uur en een rijafstand van 90 cm zou je op een dag van 10 uur 35 hectare aardappelen kunnen potten.

▲ Miedema, leverancier van poot-, inschuur- en sorteertechniek voor aardappelen, liet op Potato Europe een Struik-frees in de donkergroene Miedema-kleur zien. Behalve rijenfrees, gaat het bedrijf uit het Friese Winsum ook frontfrees en loofklappers van Struik verkopen. Telers die erg hechten aan het Struik-oranje kunnen overigens dezelfde machines ook nog als Struik-machine kopen. Tot voor kort leverde Miedema frezen van AVR, die AVR ooit overnam van Rumpstad. Maar nadat de banden tussen AVR en Miedema definitief waren doorgesplitst, kon Miedema zijn klanten geen frezen en loofklappers meer leveren. Daar is met de overeenkomst met Struik een eind aan gekomen.

▲ Grimme reed een deel van de oogst naar de inschuurlijnen met een imposante drieassige aardappelwagen, waarvan de voorste en achterste as meestuurt. De wagen kan niet kiepen, maar is voorzien van een losband. Bij het lossen gaat er aan de achterzijde een klep open en kan de chauffeur de snelheid van de losband traploos instellen. Om de valhoogte tussen de transporteur van de rooier en de bodem van de wagen tot een minimum te beperken, kan een deel van het zijschot hydraulisch naar beneden worden geklapt. Als de wagen vol is, kan de chauffeur vanaf de trekker hydraulisch een afdekzeil over de wagen trekken. Verder is de wagen voorzien van pneumatische remmen en vering. **LM**